הא כביצה בעי סוכה, ואי סלקא דעתך כותבת הגסה שאמרן = יתירה מכביצה השתא שתי כותבות בלא גרעינן לא הוו כביצה כותבת הגסה וגרעינתה מי הוי יתירה מכביצה? אמר ר' ירמיה אין שתי כותבות בלא גרעינתן לא הוו כביצה, כותבת הגסה וגרעינתה הוי יתירה מכביצה, אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי תרי קבי דחמרי = חד קבא דקשייתא וסריחא.

רבא אמר התם היינו טעמא משום דהוו ליה פירי, יופירי לא בעו סוכה, מיתיבי אמר רבי כשהיינו לומדים תורה אצל רבי אלעזר בן שמוע הביאו לפנינו תאנים וענבים ואכלנום אכילת עראי חוץ לסוכה אכילת עראי אין אכילת קבע לא? אימא אכלנום כאכילת עראי חוץ לסוכה אבעי"א אכלנום אכילת קבע ואכלנו פת אכילת עראי בהדייהו חוץ לסוכה לימא מסייע ליה לפיכך אם השלים במיני תרגימא יצא ואי סלקא דעתך פירי בעו סוכה ליתני פירות! ממי מיני תרגימא פירות ואיבעית אימא באתרא דלא שביחי פירי רב זביד אמר כותבת הגסה שאמרו חסרה מכביצה רתח בית שמאי אומרים שאור בכזית חמץ בכותבת והיינן בה מ"מ דב"ש? נכתוב רחמנא חמץ ולא בעי שאור ואנא אמינא ומה חמץ שאין חמוצו קשה אסור בכזית, שאור שחמוצו קשה לא כל שכן, מדפלגינהו רחמנא לימדה לך: שיעורו של זה לא כשיעורו של זה - שאור בכזית וחמץ בכותבת, ואי ס"ד כותבת הגסה שאמרן = יתירה מכביצה מבדי ב"ש אשיעורא דנפיש מכזית קא מהדרי ליתני כביצה ואי נמי כי הדדי נינהו ניתני כביצה אלא לאו שמע מינה כותבת פחותה מכביצה, ממאי, דילמא לעולם אימא לך כותבת הגסה שאמרו יתירה מכביצה הא סתמא כביצה ואי נמי כי הדדי נינהו (ה) וחדא מינייהו נקט אלא

מתני' עד כמה מזמנין עד כזית דברי ר' מאיר רבי יהודה אומר עד כביצה

גמ' במאי קא מיפלגי ר' מאיר סבר *) ואכלת זו אכילה ושבעת זו שתיה ואכילה בכזית ור' יהודה סבר ואכלת ושבעת אכילה שיש בה שביעה ואי זה זה כביצה ואי ס"ד כותבת הגסה שאמרן = יתירה מכביצה, השתא כביצה שבועי משבעא, דעתא לא מיתבא אלא לאו שמע מינה כותבת הגסה שאמרן = פחות מכביצה - כביצה משבעא, בכותבת מיתבא דעתיה, תניא רבי אומר

כל

תורה אור

א) [שם ע"ב] ג"ל מכל מעיקרא סבר שלמן: ב) ג"ל מכל מעיקרא סבר שלמן: ג) עיין בפסחים קי"ל מ' תוד"ס מעיקר מידי וכן יש לפניה כלן: ומי"ל מ"ד: ד) עיין בתו"ר בנכרכות ובתו' שלפניו שם מבואריים הדברים יותר ומי"ל מ"ד:

מגנה

ר"ירמיה/רבא תשובות יעבור ר"יהודה לאור הקושיא נגדו מהמקור במס' סוכה

רבינו חננאל

ואוקמה דכותבת הגסה פחותה מכביצה היא ויתובי מיתבא דעתיה • אבל שבועי לא משבעה תניא רבי אומר

תוספות ישנים

דכל מינים של פת מברכין לאחריו בכזית ולא על מי שלמין יום הכפורים נעיין בתוספת וכן פסק בשאילתות דיב אחאי גאון ופיסק הלכה א) ופיס עקב הלכה כרבי מאיר בכזית וכן לענין שתיה נמי מומר רבי שם לאחריו ולכך על היין לשלו שהם פחות ממלא לוגמיו ואמ"ע דלענין ויב"ל בעינן מלא לוגמיו לענין ברכת היין לא בעינן אלא כמו שפיס לענין אכילה הגם כמיעים דקיחדם אחרי' בערבי פסחים (פסחים דף קז.) דבאיר מרבעים סגיא ומשלו לענין דאמר דאכילה בכביצה יש לחלק כין שביעה דאכילה לשתיה • מ"ר: הא כביצה בעי סוכה ולו פיר"ל כו'. פיומה לי מאי קושיא מ"מ לעולם אימא לך נחלה מכביצה ולא מיחזק הא כביצה בעי סוכה אלא הא כביצה בעי מילגם דיש וברכה דסכי דייקינן בסוכה פ' היין (דף כז.) על מאני וכן יוסף דאמרי הגם אכילת עראי דסוכה אכילת עראי אלא מדרבנן אלא בעלי דסוכה מרגיה אלא מעשה קדיה ויש בו מחמשה מינים כדאמר בפרק שפשפת (דברכות פ"ד) הביאו לפנינו מיני מרגיה מנכך פניו כוכא מיני מזונות וסיים לפי שם בו מס' מינים דקאמר בגיגר מברכין הלא בפירות דשבע"ש שהיה נברכי הגפן ומבר אלא לאם פירות דלא הכי הוא כמו שפי': מאי מיני מרגיה נמי פירי הוא • ומ"ע דפירי לא בעינן סוכה פ"מ יכול לסגלים ד' שמחות אל סוכה מיני מרגיה ומכלן אמרו רבי' אלעזר ורבינו יעקב ראיה מהם הגלים שמחה אלים אל שבת מיני מרגיה יצא פירות מיכו מיני פירי מרגלה לפרש דגבי שפסקה אל ס"ש ומבר ו"ל לא סבי מיני מרגיה כיון שכיר לקדש על היין בכגיסמו ג): ליטרן כביצה • וקשה מ"מ אפילו כביצה פחות מכותבת נמי מיקבי לן כיון דב"ש אשיעורא דנפיש מכזית מהדרי ליתני דבגרגרות [מומת] מכותבת ו"ל דבגרגרת ליכא עממת דיתובי דעתיה ולכסי נקט בכביצה דאיכא יתובי דעתא: ואי נמי כפדדי ניתנו ליתני כביצה • קר קושיא ל"ל אי נמי לאמעמת ולא פרך על בסיל דוקא אלא אשאר פירות מרגלה לא סוה מי נמי כבא לא סוה מי לעיפרך ליתני כביצה דאמתיגיגן מיכא בכא דבכותבת מיכא יתובי דעתא וגם צריך לפתר מלגה כדאמר בירושלמי ולסכי פריך ליה סתם דבכא לא אמתיגיגן מידי • מ"מ לי: עד כמה מזמנין עליו עד כזית רבי יהודה כו' עד ואכילה בכזית • מ"מ לרבי דמני קראי ליתנהו אלא אמכמכת בעלמא דמן סתורה בכיתה בעינן כדאמרינן בעלמא וכדאמרינן בברכות (דף כ:) וכן מדקתיגן בעלמא בכזית ועד כביצה ואמרינן נמי בפרק מי שמתו (שם) גבי בן מכרך לגביי ואמר אם אכל בעלמא כו' עד כגון דאכל שיעורא דבכן ואתי דבכן ומפיק דבכן ופיקם ר"ש אלא אכל [אלא] כזית ועוד כ"ל ראיה מדאמרינן לעיל מתנו לו לרי' מאיר ולא מן הסורה מייתי אחה שיעור יציה מדבכן דהוא לא כיקר כלל ו"ש מדאמר בפרק אלמה אכלנו (שם דף מח.) יעלי מלכמה ומלכמה כדומו ריפסא כו' עד דאיתיהו ליה כסא דחמרא ואיתמר רבי אבא אמרמין בן שמא לגרמייה דעבד דלעולם אינו מוציא אחרים ידי מוצאן עד שיאכל כזית דגן מעמש אל אכל כזית מוציא יצא אלא אכל אלא שיעור דבכן ואומר רבי דוחיא נמי מיירי אלא אכל אקמן אלא שיעור דבכן ואיכא מרתי דבכן ואין יכול לאוציא אחרים [ויש אבל אומר] דמן הסורה מי שיעורא בכזית ושיעור אמות אכל אקמן אבל אכל אלא אלא אלא מדבכן אבל אמשון בן שמא אבא גדול כיה דקאמר ר' יוחנן אבל כזית ובכיך עליו אמרינן אמתיגיגן ומאכלן אמר בגרעין ומאכלן אמר בגרעין אבל אלא אלא אלא